

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-123>

**ENSURING THE HUMAN RIGHT TO PRIVACY
WHEN USING INFORMATION TECHNOLOGIES
(FOR EXAMPLE, THE INTERNET)**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЛЮДИНИ НА ПРИВАТНІСТЬ
ПРИ ВИКОРИСТАННІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
(НА ПРИКЛАДІ ІНТЕРНЕТ)**

Kravchuk S. M.

*Senior Lecturer of the Department of Social
and Humanities
Ukrainian Academy of Printing
Lviv, Ukraine*

Кравчук С. М.

*старший викладач кафедри суспільно-
гуманітарних наук
Українська академія друкарства
м. Львів, Україна*

Висловлюючись образно можна сказати, що саме персональні дані сьогодні є «валютою» сучасної цифрової економіки. Актуальним, у зв'язку з цим, видається оптимізація правового регулювання щодо застосування, зберігання, накопичення інформації та захисту даних про людину.

Повинен бути врахований потенціал та переваги інформаційних технологій, розвитку НТП та всі ймовірні ризики втрат конфіденційності інформації та безпеки у зв'язку з цим людини.

Розкриті дані та оприлюднення організацією WikiLeaks можливостей збору інформації Агентства національної безпеки США яскраво свідчать, що урядові установи користуються та мають можливості пошуку, збору і зберігання даних про телефонні розмови, інтернет-пошук, електронні платежі тощо. Чи не складе це в майбутньому загрозу приватності та недоторканості приватного життя, і чи зможе це викликати негативні наслідки? Розглянемо це питання детальніше на прикладі Інтернет. І залишимо на майбутнє таке малодосліджене, у правовому сенсі, «поле» як соціальні мережі, Великі дані та Інтернет речей.

Отже, про Інтернет. Від іманентного задуму – допомогти людям бути разом ця «штуковинка» здатна перетворюватися не лише на зловмисну іграшку маніпуляцій свідомістю, а й у засіб для вчинення злочинів. Проте, найвагомішим завданням Інтернету продовжує залишатися безпечно поліпшення людського існування. Розробники

інтернету не тільки усвідомлювали, але й технічно втілювали такі речі як приватність та конфіденційність [1, с. 109]. Так була впроваджена криптографія з відкритим ключем (РСІ). Інформація є шифрованою та її неможливо читати без ключа. Проте, все ж по сьогодні існує проблема втрати контролю над особистими даними. Вебсайти пропонують безплатний контент в обмін на персональні дані. Людина часто «приймає» довгі та юридично складні, а для пересічного читача й заплутані документи з умовами щодо добровільного доступу до наших персональних даних, в обмін на безплатні послуги. Так, компанії збирають персональні дані не забезпечуючи наступний контроль над ними та часто навіть створюючи прямі умови для крадіжок такої інформації третіми особами.

Більшість браузерів підтримують файли «cookie». Дані з них можуть бути використані для відстеження користувачів на декількох сайтах водночас та можуть бути використані, щонайменше, для реклами. Проте, безпосередньо особу інформують що це лише збір інформації про взаємодію з наповненням конкретного вебсайту. Зустрічаються формулювання які людина приймає беззастережно: «деякі файли cookie запам'ятають ваш вибір». Ніхто не задумується над тим які саме та яка їх кількість, рівно як і щодо предмета (об'єкта): вибір мови, уподобання, інтерес, хобі, факти періодичності того чи іншого пошуку та людського зосередження та тих чи інших речей (об'єктах). Людину ж беззастережно «заколює» інформація про те, що це лише реклама, маркетинг чи наступна «зручна» для неї послуга. Ніхто не замислюється над тим що є можливим створення зведених даних та їх передача чи навіть продаж третім особам. Сам перелік використовуваних файлів cookie може бут досить об'ємним за назвами [2, с. 113]. Беззастережним правом людини як користувача є блокування усіх або певних типів файлів cookie.

Розглянемо хмарні технології (Cloud Technology). «Хмарою» постачальники послуг переносять дані між різними серверами по різних точках планети. Інколи такі дані знаходяться в різних місцях, державах. Не завжди стає можливим визначення правових норм для регулювання питань захисту інформації (різниця правового регулювання (правові колізії) або ж його повна відсутність в окремих державах, відсутність органів контролю та безпосередньо механізмів доступу до такого контролю).

Технологічні та організаційні заходи захисту інформації покладаються на провайдерів послуг. Мінімальним обов'язком надавача послуг є інформування споживача про можливі ризики.

Беззастережними правами людини сьогодні, виведеними на підставі Загальних положень про захист даних (General Data Protection Regulation, GDPR) [3], залишатиметься їх наступна низка:

1. Право на отримання та право на знищення інформації щодо персональних даних.

2. Право оскарження обробки персональних даних та профайлінгу.

3. Право на перенесення даних.

4. Право вимагати притягнення до відповідальності порушника (адміністративна, кримінальна, цивільноправова).

Українські філії, представництва повинні відповідати вимогам для реалізації екстериторіальної дії GDPR.

Найчастіші «незручності» – розпорошення інформації про приватність особи по різних розділах в договорах компаній, що зумовлює не володіння особи повною «картиною» інформації про доступ до персональних даних. А також –

змістовна нечіткість норм та часто дрібний шрифт та не врахування такої категорії осіб як люди з вадами зору. Трапляються й випадки коли така інформація є складовою різної кількості документів (скажімо, застосування додатків тощо), з якими особу прямо не ознайомлюють.

Ще одним порушенням є відсутність інформування людини про те як саме зберігається інформація щодо персональних даних.

Отже, норми протидії порушенню обробки персональних даних:

1. Заборона обробки персональних даних без отримання згоди відповідного суб'єкта даних (людини).

2. Право особи (людини) на скасування наданої згоди у будь-який час.

3. Право людини бути проінформованою про реальну мету використання даних про неї та заборона її зміни (гарантія дійсного призначення).

4. Право на встановлення часу зберігання збору даних заздалегідь (визначений період, який виправдовується метою).

5. Право людини на оновлення даних.

6. Дотримання принципу конфіденційності на всіх етапах.

7. Збереження історії обробки даних та її незмінності (захист від сторонніх втручань).

8. Надійність зберігання даних (гарантія від необережної втрати).

9. Негайне інформування особи про факт порушення, або з моменту коли про це стало відомо.

10. Право на вчасний доступ до нових технологій захисту персональних даних.

11. Право на інформацію щодо наявних в конкретний момент часу організаційних структур та правових засобів захисту.

12. Право на регулярну оцінку ризику втрати конфіденційності та його обсяг.

Література:

1. Бернерс-Лі Т. Заснування Павутини: З чого починалася і до чого прийде Всесвітня мережа / пер. з англ. А. Іщенка. Київ : Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2007. С. 109.

2. Основи ІТ-права : навч. посіб. / Т. В. Бачинський, Р. І. Радейко, та ін. ; за ред. Т. В. Бачинського. Вид. 3-тє, переробл. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2022. С. 113.

3. General Data Protection Regulation GDPR. *Intersoft consulting* : вебсайт. URL: <https://gdpr-info.eu/> (дата звернення: 21.11.2022).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-124>

INTERNET MARKETING AT THE PRESENT STAGE STRUCTURAL CHANGES IN THE NATIONAL ECONOMY

Kramskyi S. O.

*PhD of Engineering, Associate Professor,
Associate Professor at the Department Management, Finances and Administration
Odesa Institute of Interregional Academy of Personnel Management
Odesa, Ukraine*

The article reveals the essence of Internet marketing as a universal scientific and methodological tool and a complex system of information technologies, which are extremely necessary for the functioning of modern business entities in markets with different structures and dynamics of development. The structure of Ukraine's economy is under the influence of complex global economic relations, and there is an acute problem of applying universal information technologies to determine the direction of the country's development, its inclusion in a complex system of trade relations on world markets, and to withstand competition with global trading companies. Problem statement and its connection with important